

نەخشەى پېشبينىكراوى ھەلېژاردنە گشتىيەكەى عىراق

04-11-2020

نووسەرەكان

ناوھندى لىكۆلېنەوھى رووداو

كورتە : ھەلېژاردنى پېشۋەختە يەككە لە سەرەكيتىرىن بېرگەكانى كارنامەى حكومەتى مستەفا كازمى، ئەم پىرۇسەيە بەلای سەرۆك ۋەزىرانەوھە "ۋادە ۋە ۋىستگەى گۆرانكارى" يە. ھەرۋەھا جىگرەوھى گۆرپەپانەكانى خۇپپىشاندان ۋە نارەزايەتتېيەكانى بەغدا ۋە پارىژگانىتېرە.

به رايي

هه لېژاردنى پېشوخته يه كېكه له سهره كيترين بېرگه كانى كارنامه ي حكومه تى مسته فا كازمى، ئم پروسه يه به لاي سهرؤك وه زيرانه وه "واده و ويستگه ي گورانكارى" يه. هه روه ها جيگره وه ي گوره پانه كانى خوپيشاندان و ناره زايه تيه كانى به غدا و پاريزگاكانيتره.^[1] زور هيزى ديكه ي ميانرهورى شيعه له چه شنى ره وته كه ي عه ممار كه يم له مه دا هاوران.^[2] له روى كردار يشه وه پاش ئه وه ي شورشگيرانى تشرين قوربانى زورباندا و دهوروبه رى 600 كه سيان لى كوژراو،^[3] حكومه تى عه بدولمه هدى. يان ناچار به ده ستله كار كيشانه وه كرد، چاوه پروا نيبى ئه وه ي كه نوينه رانى گهنجانى تووپه و نارازى له شه قامه كانه وه بو ناو په رله مان و جومگه كانى ياسادانان بچن زياتر بوو. پرسياره كه ئه وه يه كه نايا گهنجانى نارازى له هه لېژاردنه پېشوخته كه ي عيراقدا وه كوو ئه كته ريكى كار يگر درده كه ون يان نا؟ بيجگه له وه ش نه خشه ي پيشبينى كراوى هه لېژاردنه كه چون ده بيت؟

هيزى سياسى گهنجانى نارازى

سهربارى ئه و گومان و ته مومزه زوره ي له باره ي واده ي ديارى كراوى هه لېژاردنه وه له 6 حوزه يرانى 2021 دا هه يه كه ده كاته دهوروبه رى 8 مانگيتر،^[4] له سه ر ئاستى هيزه سوننه و شيعه كان ئاماده كاريى ماسوئى بو ئه وه ده بينرئ كه برياره جاري كيتر بارودوخ له عيراق نه خشه ريز بكانته وه. به تاييه ت له سايه ي پيداگرى زورى مرجه عى بالاي شيعه عه لى سيستانى بو ساز كردنى هه لېژاردن، دوور له هه ژموونى چه ك و به چاوديرى و ئاتانى دوست و هاوپه يمان.^[5] ئه گه رى هه لېژاردن زياتر بووه.

گرنگترين چاوه پروا نيبه كان له م هه لېژاردنه، فورمى هيزى سياسى گهنجانى نارازى نوينه يه كه ده شئت ببئته نوينه ر و ده م راستى هيزه به شداره كانى خوپيشاندان، يان ركا به رى هيزه كلاسيكه كان. بپيار وه ها يه ئم نوينه رايه تيه ش زياتر له هه ناوى ناوچه شيعه كاندا سه ر ده ريكات، به و پيه ي پاريزگا و شاره كانيان، زورترين ناره زايه تى و رووبه رووبونه وه ي به خو به وه ديوه. هه ر له و شارانه ش بنگه و باره گاكاني حيزه شيعه كان سووتينران و په لاماردان.^[6] له به ر ئم هويه ش بيروكه ي هه لېژاردنى پېشوخته هه ميشه هه ندى له هيزه شيعه ناسراوه كانى له چه شنى ليسته كه ي نورى ماليكى بيزار ده كات. ئه وه تا تاويك هوشدارى ده دن له ئه گه رى ساخته كردنى ئه نجامه كان و تاويكيتريش، گومان له سه ر ئه نجامدانى هه لېژاردن له واده ي ديارى كراوى خوى دروست ده كهن.^[7]

به پي ئه و ئامازنه ي به رده ستن، نوينه رايه تيكردنى خوپيشاندهران ناو نيشانيكى گشتگر و گه وره يه بو كومه لئيك ورده كاريى و ئالوزى په يوه ست به هيز و گوره پانى ناره زايى و ئه و چالاكه نه ي كه ئاراسته ي جياجان هه يه. له ناو خوپيشاندهران هه يانه راديكالى بير ده كه نه وه و بانگه واز بو رامالينى هه موو ده سته برزيرى سياسى و هه لوه شانده وه ي "كومارى 2003" ده كهن. هه شيانه قايله به هه لكردن له گه ل ئه و "هيزه مه دنويه گهنده لانه ي" كه له گه ل گهنجه كان هاوسوزن، يان له ماوه ي سالى رابردودا دزى كوشت و برپان وه ستاونه ته وه (وه ك عه لاوى، زورفى، تاراده يه ك حه لبوسى و زور په رله مانتار و به رپرسى ديكه ي پيشوو).

له نيوان هه ردوو به ركه ي خوپيشاندهران قسه وباس له سه ر هه ولى دروست كردنى ليستى گشتگر له لايه ن سهرؤك وه زيران مسته فا كازميه وه گه رمه، كه له ناو خوپيشاندهران وه ك پالپشتى ناره زايه تيه كان ته ماشا ده كرئت. هه روه ها وه ك به شئيك له به رى نه يارى ئيران و ميليشياكانى تاران هه ژمار ده كرئت. دروست كردنى ئم ليسته ش "حيزب" كه تا ئيستا ته نها ده نگو به و هه ندىك ده لئى شكستى هيناوه، كاريگرى و ليكه وته ي زورى له سه ر چو نيبه تى نوينه رايه تيكردنى لايه نه پراگماتيه كانى خوپيشاندهرانى تشرين ده بيت، به و پيه ي هه ردوولا له رووبه رى نزيك له به كتردا كارده كهن و له گه ل راديكاله كانيش به ريه ك ده كهن.

دروست كردنى ليست و نوينه رايه تى سياسى بو خوپيشاندهران يان "تشرينيه كان" كيرودى كومه لئيك به ربه ست و گريكويزه يه كه پى ناچئت به ئاسانى چاره سه ر بكرين له وانه ش؛ هه بوونى كاريگرى له سه ر گوره پانه كان له لايه ن هه ندىك له سياسيه كانه وه كه مه رچ نيه بچنه زير ركيفى كازمى، جگه له وه ش ئاراسته و ميزاجى گوره پانه كان جياوازن، دروشمى سه ره تايان رامالينى گهنده لى و دروست كردنه وه ي نيشتمان بووه، كه چى ئيستا كه وتوون به سه ر ئالوزى گه مه ي ليست و ورده كارييه كانى ده نكدان و بازنه كان، ئه مه جگه له جياوازي

تایبه تمه ندی گوڤه پانه کانی به غذا و به سره و ناسریه و شاره کانتر که سهرجه میان به سره چه پوهو، مه دهنی شیعه، عه لمانییه کان و لایه نگران و نزیکانی هیزه میان پوهه کانی شیعه یان که سایه تییه به تکنوکرات ناسراوه کان دابه شبوون.

نخشه ی پیشبینی کراوی هه لیزاردن

له جه مسهرگیرییه شیعییه کانداندا ئاراسته کان زیاتر به سره لایه نگرانی حه شدی شه عیبه له گه ل قولایی و دریز کراوه کانیان، به رامیهر خو پیشانده رانی تشرین و هیزه هاوسوز یان نزیکه کانیان وه ستاونه ته وه. هیزگه لیتر هه ن له دهره وهی ئەم دوو ره وتهن. له چه شنی سهدر که له ئیستادا له گه ل ههر دوو به ره که نه یار و نا کوکه. له م پیگه ناوه پاسته شدا زور ورده هیزی دیکه ی شیعه هه ن که هیشتا خو یان به لایه کدا نه خستوو (فهزیه به نمونه)، سهرجه ئەم هیزانه ش خهریکی تاوتویکردن و گه لاله کردنی شیواز و جوړی به شداری خو یان به پنی روپیو و قه باره ی یاسای نوپی دابه شکردنی بازنه کانی هه لیزاردن که موری ناوچه گهری و لوکالی بوون به سهریدا زاله، به جوړنگ له بری 18 بازنه که ی جازان 83 بازنه ی جیاجیایه له سهرجه شاره کانی عیراق هه یه.

له سر ئاسته سوننییه که، کاره کتر و دهموچاوه سیاسییه کان، تاراده به کی زور هه مان ئه وانیه پیشووون که تیکه له یه کن له بز نسما ن (خه میس خه نجه ر به نمونه)، سهروک هوز (سهروک هوز هه کانی ئه نبار)، به برسانی پیشوو له پوسته بالاکان (نوجیفی و ئه بومازن و سه لیم جهوری)، له گه ل ئه و به برسانی له م خوله ی ئیستا ته ستیره یان دهره وشیته وه و کاربه ده ستن (حلبوسی دیارتیرنیانه). خالی سهره کی هاوبه شی ئه مانه لوکالی بوونی گوتار و هه ولدانه بو خوه لاسین به پالپشتی دهره کی (تورکیا و ئیران و ولاتانی که نداو) یان هیزه ناوخوییه کانی شیعه (فهتج و سهدر) و کورد، به مبه سستی باشتزکردنی چانسی خو یان له هه لیزاردنه کان.

پیکهاته سوننه کان شهری هه لیزاردنیان به هه ولی لاوازکردن و لادانی محمه د حلبوسی ده ست پیکرد به خرکردنه وهی 35 په رله ماننار له چوارچیوهی هاوپه یمانتییه کدا که سهروکا به تییه که ی به ئوسامه نوجیفی سهروکی پیشوو تری په رله مان سپیدرا، به لام ئەم به ره یه هه رزوو ته قه ی تیکه وت و خه میس خه نجه ر که نزیکیه تی زوری له گه ل هیزه ئیرانییه کان هه یه پاشه کشته ی لی کرد^[8]. شکسته هیانیشی به ره که ش له لادانی حلبوسی به شکستی هه وله کانی دؤستانی ئیران و تورکیا له قه له م درا^[9]، گرنگی پوسته که ی حلبوسی ش له وه دایه به پنی ئەزموونی سالان و خوله کانی رابردو زورجار بالاده سستی و نوینه رایه تیکردنی سوننه زیاتر لای ئه و که سه بووه که پوستی بالآ و سهره کی سوننه ی له به غذا به ده سته. به لام جگه له که نداو (قه تهر) هه ندیکتر له دؤستانی له ئیران^[10]، حلبوسی له هه ولدایه سه درییه کانیش رازی بکات^[11]، به م پیه ش سرووشتی نا کوکی و ململانیکانی هه لیزاردنی شه قامی سوننه له قونای داها توودا هه روه ک جازان له نیوان ربه ره کانی پاریزگاکانی نه یه نوا، ئه نبار، دیاله، به غذا و دهوروبه ری قه تیس ده بیٹ و کارتیکه ری دهره کی به تایبه ت تورکیا و ولاتانی که نداو روئی یه کلا که ره وه یان له ئاراسته کردنی دا ده بیٹ.

[1] مصطفی الکاظمی (2020/10/31)، تغریده علی تویت، <https://twitter.com/MAKadhimi/status/1322481824787038208>

[2] عمار الحکیم (2020/10/28)، منشور علی صفحته الرسمية،

<https://www.facebook.com/am.alhakeem/posts/3626497804081207>

<https://alsabaah.iq/32179/%D8%A7%D9%84%D9%83%D8%A7> (متاح: 10/10/2020)

[3] الحرة (2020/10/25) ذکرى "ثورة تشرين"،

[-https://www.alhurra.com/iraq/2020/10/25/%D8%B0%D9%83%D8%B1%D9%89](https://www.alhurra.com/iraq/2020/10/25/%D8%B0%D9%83%D8%B1%D9%89)

<https://alsabaah.iq/32179/%D8%A7%D9%84%D9%83%D8%A7> (متاح: 10/10/2020)

[4] فرهاد علاء الدین (2020/8/10)، وهم الانتخابات المبكرة في العراق،

<https://www.washingtoninstitute.org/ar/fikraforum/view/earl> (متاح: 9/10/2020)

[5] موقع السيستاني، استقبال سماحة السيد (دام ظلّه) الممثلة الخاصة للأمين العام للأمم المتحدة،

<https://www.sistani.org/arabic/archive/26461> (متاح: 3/10/2020)

- [6] محمد ناجي (26 أكتوبر 2019) مخاوف من اقتتال شيعي شيعي في العراق،
<https://www.independentarabia.com/node/66816/%D8%A7%D9%84%D8%A3%D8%AE%D8%A8%D8%A7>
- [7] ناس نيوز (28 /10 /2020) المالكي يشكك بمساعي استعادة هيئة الدولة ويقول: لن تجرى الانتخابات بموعدها!،
<https://www.nasnews.com/view.php?cat=43847>
- [8] ناس نيوز (25 /10 /2020)، حزب خميس الخنجر يوجه ضربة إلى جبهة النجيفي الجديدة: البيان لا يمثلنا!،
<https://www.nasnews.com/view.php?cat=43624>
- [9] العرب (25 /10 /2020)، الحلبيوسي ينجو من إقالة خطط لها تحالف مدعوم من إيران وتركيا،
[-https://alarab.co.uk/%D8%A7%D9%84%D8%AD%D9%84%D8%A8%D9%88%D8%B3%D9%8A](https://alarab.co.uk/%D8%A7%D9%84%D8%AD%D9%84%D8%A8%D9%88%D8%B3%D9%8A)
- [10] مركز بيت العراق (29 /10 /2020)، صراع خليجي تركي على تحريك وتولي القيادة السننية السياسية بالعراق،
[-https://iraqhouseinstitute.com/%D8%B5%D8%B1%D8%A7%D8%B9](https://iraqhouseinstitute.com/%D8%B5%D8%B1%D8%A7%D8%B9)
- [11] محمد الحلبيوسي (1 /11 /2020) رئيس مجلس النواب يلتقي الهيئة السياسية للتيار الصدري،
<https://www.facebook.com/Mohammad.Alhalboosi/posts/3412616092191945>